

สมศักดิ์ แสงพระจันทร์ 2557: การกระจายชีววิทยาและนิเวศวิทยาของผีเสื้อหนอนปลอก
ผนัง *Phereoeca uterella* (Walsingham) (Lepidoptera: Tineidae) ในประเทศไทย
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (กีฏวิทยา) สาขากีฏวิทยา ภาควิชากีฏวิทยา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัญชนา ทานเจริญ, ประ.ศ. 115 หน้า

ผีเสื้อหนอนปลอกผนังในสกุล *Phereoeca* เป็นผีเสื้อกลางคืนขนาดเล็ก มีระยะตัวหนอนอาศัยอยู่ในปลอกรูปกระสวยที่สร้างขึ้นจากเศษฝุ่นหรือทรายขนาดเล็ก พบเห็นได้ตามพื้นและผนังอาคารทั่วไปในประเทศไทย ปัจจุบันจำนวนผีเสื้อหนอนปลอกผนังมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น นับว่าเป็นแมลงที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับมนุษย์ แต่ในประเทศไทยไม่มีข้อมูลรายงานชีววิทยาและพฤติกรรมเบื้องต้นของแมลงชนิดนี้ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจำแนกชนิดและบรรยายลักษณะของผีเสื้อหนอนปลอกผนัง ศึกษาการกระจายตัว นิเวศวิทยาการกระจายตัว ตลอดจนชีววิทยาของผีเสื้อหนอนปลอกผนัง จากการศึกษาลักษณะภายนอกและโครงสร้างอวัยวะสืบพันธุ์พบว่า ผีเสื้อหนอนปลอกผนังที่พบนั้นเป็นชนิด *Phereoeca uterella* (Walsingham) จัดอยู่ในวงศ์ Tineidae สกุล *Phereoeca* การกระจายของตัวผีเสื้อหนอนปลอกผนัง พบว่า มีการกระจายตัวในทุกภาคของประเทศไทย (164 อำเภอ 55 จังหวัด) จากการศึกษาทางชีววิทยาของผีเสื้อหนอนปลอกผนังพบว่า วงจรชีวิตของผีเสื้อหนอนปลอกผนังแบ่งออกเป็น 4 ระยะ ได้แก่ ระยะไข่ ระยะตัวหนอน ระยะดักแด้ และระยะตัวเต็มวัย ระยะพัฒนาในระยะไข่ 8.6 วัน ระยะตัวหนอน 31.2 วัน ระยะดักแด้ 11.8 วัน และระยะตัวเต็มวัย 9.1 วัน อัตราการวางไข่ต่อตัวโดยเฉลี่ย 91.02 ± 20.86 ฟอง (0-131 ฟอง) มีอัตราการฟักของไข่เท่ากับ 70.94 เปอร์เซ็นต์ จากการสำรวจจำนวนผีเสื้อหนอนปลอกผนังในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลพบว่า ที่อยู่อาศัยลักษณะบ้านในหอน้ำมีจำนวนตัวหนอนตัวผีเสื้อปลอกผนังมากกว่าแตกต่างกันกับห้องโถงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนที่อยู่ลักษณะหอพักซึ่งทุกบริเวณพื้นที่ใช้สอยไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในรายงานการวิจัยมีการบรรยายเทคนิคการเพาะเลี้ยงของผีเสื้อหนอนปลอกผนังด้วย

ลายมือชื่อผู้พิมพ์

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก